

Correlation between Circadian Types, Attachment Styles and Emotional Processing Styles with Internet Addiction among the High School Girl Students of Urmia City

Rangin Khoshkhoo^{1*}, Ali Issazadegan²

1- Master of Psychology, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, West Azerbaijan, Iran.

2- Professor, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, West Azerbaijan, Iran.

Corresponding author: Rangin Khoshkhoo, Master of Psychology, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, West Azerbaijan, Iran.

Email: rkhoshkhoo75@gmail.com

Received: 2 June 2020

Accepted: 18 April 2021

Abstract

Introduction: Internet addiction is a behavioral disorder that has devastating effects on the lives of people with disabilities, especially female students. The aim of this study was to determine the correlation between boarding school types, attachment styles and emotional processing with Internet addiction among female high school students in Urmia.

Methods: The research method of the present study was descriptive-correlation. The statistical population included all female eleventh grade high school students in Urmia in the academic year 2016-2017. 375 people were selected by cluster random sampling method. Data collection instruments included "Morningness-Eveningness Questionnaire", "Attachment Styles Questionnaire", "Emotional Processing Questionnaire" and "InternetAddictionTest". Validity has been confirmed in previous studies. The reliability of the instruments was calculated by the internal consistency method by calculating the Cronbach's alpha coefficient. Data were analyzed using SPSS. 21.

Results: There is a significant inverse correlation between boarding school types and Internet addiction (-0.437). Also, there is a direct and significant correlation between attachment styles and Internet addiction, and the avoidance style has the highest correlation coefficient (0.292). Among the emotional processing styles, imbalance variables (-0.241), decomposition (-0.239), impulse control (-0.227), harassment (-0.389) and repression (-0.131) They had a significant inverse correlation with Internet addiction. In addition, the variables of circadian types, attachment styles, and harassment styles together were able to explain 36.9% of the total variance of the Internet addiction variable.

Conclusions: Circadian types, attachment styles and emotional processing predict the internet addiction. Therefore, in order to reduce Internet addiction, health care providers can better understand the nature of Internet addiction by focusing on the variables of the present study and take the necessary measures to prevent female students from developing this disorder.

Keywords: Internet Addiction Disorder, Behavioral disorder, Healthy Life Style, High School Girls.

همبستگی سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی با اعتیاد به اینترنت در بین دانش آموزان دبیرستانی دختر شهر ارومیه

رنگین خوشخو^{۱*}، علی عیسی زادگان^۲

۱- کارشناس ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، آذربایجان غربی، ایران.
۲- استاد، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، آذربایجان غربی، ایران.

نویسنده مسئول: رنگین خوشخو، کارشناس ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، آذربایجان غربی، ایران.

ایمیل: rkshokhoo75@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱/۲۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۳/۱۴

چکیده

مقدمه: اعتیاد به اینترنت، نوعی اختلال رفتاری است که اثرات مخربی بر زندگی افراد مبتلا دارد و این اختلال در بین نوجوانان و جوانان شیوع بیشتری دارد. هدف پژوهش حاضر تعیین همبستگی بین سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی با اعتیاد به اینترنت در بین دانش آموزان دبیرستان های دختر شهر ارومیه است.

روش کار: روش پژوهش مطالعه حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش-آموزان دختر پایه یازدهم دوره دوم متوسطه شهر ارومیه در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ بود. ۳۷۵ تن به روش تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها شامل "پرسشنامه صبحگاهی-شامگاهی" (Morningness-Eveningness Questionnaire)، "پرسشنامه سبک های دلبستگی" (Attachment Styles Questionnaire)، "پرسشنامه پردازش هیجانی" (Emotion Processing Questionnaire) و "آزمون اعتیاد به اینترنت" (Internet Addiction Test)، انجام شد. روایی ابزارها در مطالعات قبلی تأیید شده است. پایایی ابزارها به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ محاسبه شد. داده ها در نرم افزار اس پی اس نسخه ۲۱ مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: بین سنخ های شبانه روزی با اعتیاد به اینترنت همبستگی معکوس و معناداری وجود دارد (۰/۴۳۷-). همچنین بین سبک های دلبستگی با اعتیاد به اینترنت همبستگی مستقیم و معناداری وجود دارد که سبک اجتنابی دارای بیشترین ضریب همبستگی است (۰/۲۹۲). از بین سبک های پردازش هیجانی، متغیرهای ناموزونی (۰/۲۴۱-)، تجزیه (۰/۳۲۹)، عدم کنترل تکانه (۰/۲۷۱-)، مزاحمت (۰/۳۸۹-) و سرکوبی (۰/۱۳۱-) همبستگی معکوس و معناداری با اعتیاد به اینترنت داشتند. بعلاوه، متغیرهای سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و سبک مزاحمت در مجموع توانستند ۳۶/۹ درصد از کل واریانس متغیر اعتیاد به اینترنت را تبیین کنند.

نتیجه گیری: سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی، اعتیاد به اینترنت را پیش بینی می کنند. بنابراین، جهت کاهش اعتیاد به اینترنت، متولیان امور سلامت می توانند با تمرکز بر روی متغیرهای پژوهش حاضر، ماهیت اعتیاد به اینترنت را بهتر درک کنند و جهت پیشگیری از ابتلای دانش آموزان دختر به این اختلال اقدامات لازم را بعمل آورند.

کلید واژه ها: اختلال اعتیاد به اینترنت، اختلال رفتاری، سبک زندگی سالم، دختران دبیرستانی.

مقدمه

فن آوری‌ها دامنه بسیار گسترده و روبه رشدی دارند ولی در این بین، استفاده از اینترنت جایگاه ویژه‌ای بدست آورده و حوزه‌های جدید نظری و پژوهشی در علوم اجتماعی نوین را به خود اختصاص داده است [۱]. رواج استفاده از اینترنت به ویژه در بین نوجوانان و جوانان بسیار زیاد است [۲]. اگر چه استفاده مناسب از اینترنت در اکثر موارد باعث اوج گرفتن علمی می‌شود، ولی در بعضی موارد به خاطر فضای حاکم بر روابط افراد، آن‌ها را به طور ناخودآگاه، مجذوب افکار سایر کاربران می‌کند [۳]. Goldberg [۴] از دانشگاه کلمبیای آمریکا برای اولین بار مفهوم اعتیاد به اینترنت را در سال ۱۹۹۵ مطرح کرد. اعتیاد به اینترنت چون با لذت همراه است نوعی عادت رفتاری است [۵]. شیوع اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دختر در ایران حدود ۲/۲ درصد گزارش شده است [۶].

روانشناسان سنخ‌های متعددی برای شخصیت افراد پیشنهاد کرده‌اند که بر اساس آن هر فرد را در یکی از این سنخ‌ها قرار می‌دهند. یکی از این سنخ‌ها که اخیراً مورد توجه قرار گرفته است سنخ‌های شبانه‌روزی صبحی و عصری است که بر طبق پژوهش‌های پیشین، با اعتیاد به اینترنت در ارتباط است. سنخ‌های شبانه‌روزی، گونه‌ای از تفاوت‌های فردی در شخصیت است. به این صورت که برخی افراد ساعات صبح را برای فعالیت فیزیکی و عقلانی ترجیح می‌دهند در حالی که دیگران ساعات عصرگاهی را بیشتر ترجیح می‌دهند. این ترجیح‌های شبانه‌روزی، بر پایه‌ی اثرهای ژنتیکی است که در خصوصیات هورمونی، ضربان قلب و درجه حرارت بدن انعکاس پیدا می‌کند [۷]. این پایه‌های ژنتیکی توسط عوامل محیطی و اجتماعی تعدیل می‌شوند [۸]. افرادی که در صبح احساس و عملکرد بهتری دارند و زود بیدار می‌شوند، در نیمه‌ی اول روز بیشترین سطح هوشیاری را دارند و دشواری زیادی در خوابیدن دیروقت دارند، صبحگاهی یا چکاوک صفت نامیده می‌شوند و کسانی که در غروب، عملکرد و احساس بهتری دارند، بیشترین سطح هوشیاری را در ساعات غروب دارند، فعالیت‌های شبانه‌روزی را ترجیح می‌دهند و مدت زمان زیادی طول می‌کشد تا در نیمه‌ی شب به خواب روند، عصرگاهی یا جغدصفت نامیده می‌شوند [۹].

کوهی [۱۰] در پژوهشی به بررسی اعتیاد دانش آموزان مقطع متوسطه استان آذربایجان شرقی به بازی‌های

رنگین خوشخو و علی عیسی زادگان

رایانه‌ای و عوامل مرتبط با آن با روش پیمایشی پرداخت. نتایج به دست آمده نشان داد میزان شیوع اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای در سطح متوسط به بالا ۵۰/۵ درصد بوده است. Urban و همکاران [۱۱] در پژوهشی با عنوان رفتارهای آسیب‌زا و رابطه آن با سنخ‌های شبانه‌روزی در بین نوجوانان نتیجه گرفتند که سنخ‌های صبحی در مقایسه با عصری‌ها دارای سبک زندگی سالم‌تری می‌باشند. در پژوهش اعتیاد به بازی رایانه‌ای در نوجوانان و ارتباط آن با سنخ‌های شبانه‌روزی و شخصیت، Horzum و همکاران [۱۲] در ترکیه از نمونه‌ای شامل ۷۵۰ تن دانش آموز، اطلاعاتی را در مورد این متغیرها گردآوری کردند. یافته‌ها نشان داد که اعتیاد به بازی رایانه‌ای با سنخ‌های شبانه‌روزی همبستگی معناداری دارد و اعتیاد به رایانه در بین سنخ‌های عصرگاهی بیشتر بود. Horzum & Demirhan [۱۳] در پژوهشی با عنوان نقش سنخ‌های شبانه‌روزی در استفاده از فیس بوک گزارش داده‌اند که استفاده مفرط از فیس بوک با سنخ‌های شبانه‌روزی عصری همبستگی مستقیم دارد.

متغیر دیگر در ارتباط با اعتیاد به اینترنت، سبک‌های دلبستگی است. دلبستگی، پیوند عاطفی است که بین ۲ فرد ایجاد شده و در طول زمان دارای ثبات است [۱۴]. بطور کلی ۳ سبک دلبستگی ایمن (secure)، اجتنابی (avoidance) و دوسوگرا (ambivalent) وجود دارد [۱۵]. افراد ایمن ضمن تصدیق موقعیت به سادگی از دیگران کمک می‌گیرند. تجربه اجتنابی در رابطه دلبستگی، با مشخصه‌های بی‌اعتمادی، آسیب‌پذیری، حساسیت و مشکلات ارتباطی همبستگی دارد. نشان برجسته دوسوگراها حساسیت بیش از حد نسبت به عواطف منفی و نگاره‌های دلبستگی است به گونه‌ای که اثر مخربی بر خود پیروی آن‌ها می‌گذارد [۱۶]. شواهد و پژوهش‌های انجام شده حاکی از آن است که بین سبک دلبستگی با اختلالات رفتاری رابطه وجود دارد [۱۷]. بررسی‌ها نشان می‌دهد که سبک دلبستگی اجتنابی همبستگی معناداری با اعتیاد به رسانه‌های جمعی دارد [۱۸]. مغنی زاده و وفايي نجار [۱۹] نیز در نتایج پژوهش خود نشان دادند که سبک‌های دلبستگی ایمن و اجتنابی ارتباط مستقیم و معنادار و سبک دوسوگرا ارتباط معکوس و معناداری با اعتیاد به اینترنت دارد. در پژوهش حاجی محمدیان و امیری مجد [۲۰] همبستگی سبک‌های دلبستگی با اعتیاد به اینترنت در بین دختران دبیرستانی بررسی شد. نتایج نشان داد که بین سبک اجتنابی و اعتیاد

ارومیه انجام شد.

روش کار

مطالعه حاضر به روش توصیفی-همبستگی بر روی دانش آموزان دختر شهر ارومیه در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ انجام شد. تعداد نمونه با توجه به جدول Krejcie-Morgan [۲۴] شامل ۳۷۵ تن بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر (نواحی ۱ و ۲) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه شهر ارومیه بود که تعداد کل آن ها ۹۰۰۰ دانش آموز بود. از این تعداد، ۲۷۸۹ تن ناحیه ۱ و ۶۲۱۱ تن از ناحیه ۲ بود. در این پژوهش از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای استفاده شد. از آنجایی که اداره آموزش و پرورش شهر ارومیه در مجموع شامل ۲ ناحیه ۱ و ۲ می باشد به منظور قابل تعمیم بودن نتایج به همه دانش آموزان دختر این مقطع در شهر ارومیه، جهت نمونه گیری به اداره آموزش و پرورش هر ۲ ناحیه مراجعه شد. آمار کل دانش آموزان دختر پایه ۱۱ دوره دوم متوسطه تهیه شد و از آن ها نمونه انتخاب گردید. مجموع مدارس دولتی ۸ مدرسه بود که با روش نمونه گیری تصادفی ساده از نوع قرعه کشی ۵ انتخاب شد. تعداد کلاس های مربوط به هر مدرسه، ۹ عدد بود که بصورت تصادفی ساده از نوع قرعه کشی از هر مدرسه، ۳ کلاس انتخاب گردید که در مجموع ۱۵ کلاس از کل ۵ مدرسه انتخاب شد و پرسشنامه ها در بین دانش آموزان این کلاس ها توزیع گردید. برای جمع آوری داده ها از ابزارهای زیر استفاده شد. چون همه دانش آموزان پایه یازدهم بودند و ۱۷ سال سن داشتند لذا از پرسشنامه جمعیت شناختی در این پژوهش استفاده نشده است.

به منظور سنجش اعتیاد به اینترنت از «آزمون اعتیاد به اینترنت» (Internet Addiction Test)، که در سال ۱۹۹۸ توسط Young [۲۵] ابداع شده، استفاده شد. این آزمون دارای ۲۰ عبارت است و فاقد زیرمقیاس می باشد و طیف پاسخ دهی آن بر اساس مقیاس لیکرت ۵ گزینه ای (هرگز ۱، گاهی اوقات ۲، اغلب ۳، بیشتر اوقات ۴ و همیشه ۵) می باشد. برای بدست آوردن نمره کلی پرسشنامه حاصل جمع نمره های داده شده توسط پاسخ دهنده به تک تک عبارت ها با هم جمع زده می شوند. نمره بدست آمده نمره کل بوده و دامنه ای بین ۲۰ تا ۱۰۰ بود. هر چه این نمره بالاتر باشد بیانگر اعتیاد بالاتر فرد به اینترنت خواهد بود و برعکس. نمره کسب شده ۲۰ تا ۵۰ سطح عادی، ۵۰

به اینترنت همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که سبک های دلبستگی می تواند اعتیاد به اینترنت را به صورت معناداری پیش بینی کند. محمدی و خانزاده [۲۱] در پژوهش رابطه سبک های دلبستگی با اعتیاد به اینترنت در بین دانش آموزان دبیرستانی رشت را بررسی کردند. نتایج نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با سبک دلبستگی ایمن همبستگی منفی و با سبک های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد.

آشفته گی های عاطفی می تواند تمام عملکردها و رفتارهای فرد را تحت تاثیر قرار دهد اما داشتن قدرت پردازش هیجانی یعنی توانایی جذب این آشفته گی ها می تواند موجب شکل گیری رفتارهایی مناسب در برابر این اغتشاشات عاطفی شود. پردازش هیجانی فرآیندی است که به موجب آن آشفته گی های هیجانی یا روانی جذب می شوند و به حدی کاهش می یابند که فرد می تواند سایر تجارب و رفتارها را بدون آشفته گی ادامه دهد. بر اساس این مفهوم، پردازش هیجانی در ۳ سطح تشخیص و تجربه (diagnosis and experience)، کنترل و بیان (control and expression) و پردازش ناکافی هیجان (emotion inadequate processing) طبقه بندی شده است و اعتقاد بر این است که پردازش هیجانی در هریک از این ۳ سطح می تواند با نقصان روبه رو شود. این ۳ سطح شامل ۸ سبک (سبک های مربوط به سطح ۱ یا تشخیص و تجربه شامل: ۱- فقدان همسویی ۲- ناموزونی ۳- برونی سازی؛ سبک های مربوط به سطح ۲ یا کنترل و بیان شامل: ۱- سرکوب ۲- تجزیه ۳- اجتناب ۴- عدم کنترل و سبک های سطح ۳ یا پردازش ناکافی هیجان شامل مزاحمت) است [۲۲].

بابایی و همکاران [۲۳] نیز در پژوهشی، نتیجه گرفتند که وابستگی به تلفن همراه در نوجوانان را می توان براساس متغیرهای هیجان خواهی و سبک های دلبستگی پیش بینی نمود. با توجه به اهمیت اعتیاد به اینترنت در عصر فناوری به ویژه در بین نوجوانان، انجام پژوهش های بیشتر در خصوص عوامل مرتبط با آن ضروری به نظر می رسد. لذا با توجه به عدم انجام پژوهش های کافی در این زمینه در ایران، همچنین شناسایی عوامل مؤثر بر این اختلال در جهت شناسایی و کنترل اختلال اعتیاد به اینترنت، پژوهش حاضر با هدف تعیین همبستگی بین سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی با اعتیاد به اینترنت در بین دانش آموزان دبیرستان های دختر شهر

رنگین خوشخو و علی عیسی زادگان

جمع زده می شوند. نمره بدست آمده، نمره کلی پرسشنامه بوده که دامنه‌ای بین ۱۹ تا ۷۶ دارد. هر چه این نمره بالاتر باشد بیانگر سنخ صبحی خواهد بود و برعکس. نمره کسب شده ۱۹ تا ۴۰ به معنای سنخ کاملاً عصری، ۴۰ تا ۵۵ بینابینی و ۵۵ تا ۷۶ کاملاً صبحی می باشد.

Chelminski و همکاران [۳۱] با مطالعه ۱۵۰ تن از دانشجویان آمریکایی، روایی سازه به روش روایی همگرایی «پرسشنامه صبحگاهی- شامگاهی» را با بکارگیری میانگین واریانس استخراج شده ۰/۷۰ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه فوق، ۰/۷۷ بدست آوردند. Anderson و همکاران [۳۲] با بررسی اثرات زمان روز بر روی حافظه طولانی مدت ۹۹ تن از فارغ التحصیلان دختر دانشگاه داکوتای آمریکا، روایی سازه به روش روایی همگرایی «پرسشنامه صبحگاهی- شامگاهی» را با ابزار دیگری (اسم پرسشنامه ذکر نشده است) را برابر با ۰/۸۳ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ را در نمونه فوق ۰/۷۷ گزارش کردند.

در ایران، رهافر و همکاران [۳۳] با بررسی ویژگی های روانسنجی «پرسشنامه صبحگاهی- شامگاهی» بر روی ۲۷۰ تن از دانشجویان شامل ۱۴۲ تن از دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی تهران و ۱۲۸ تن از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، روایی (نوع روایی ذکر نشده است) آن را برابر با ۰/۷۷ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه ذکر شده را برابر با ۰/۷۹ گزارش کردند. در پژوهشی دیگر، ضیایی و همکاران [۳۴] با مطالعه ۶۵ دانشجوی دانشگاه اصفهان شامل ۳۶ دختر و ۲۹ پسر، روایی (نوع روایی ذکر نشده است) «پرسشنامه صبحگاهی- شامگاهی» را به وسیله متخصصان (تعداد ذکر نشده است) بررسی و موارد مبهم و نواقص آن را رفع کردند. آنها پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه فوق را برابر با ۰/۷۷ گزارش کردند.

«پرسشنامه سبک های دلبستگی» (Attachment Styles Questionnaire) توسط Hazan & Shaver [۳۵] در سال ۱۹۸۷ با ۲۱ عبارت تدوین شد. ۳ سبک دلبستگی ایمن (secure attachment) (۸ عبارت شامل عبارت های ۱، ۳، ۵، ۷، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۲۸، ۳۰) و دوسوگرا (ambivalence) (۷ عبارت شامل عبارت های ۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۲۲، ۲۴، ۲۶، ۲۹، ۳۱) می باشد.

تا ۷۰ در معرض خطر و ۷۰ تا ۱۰۰ به معنای معتاد به اینترنت می باشد.

James و همکاران [۲۶] با مطالعه بررسی رابطه بین هوش هیجانی و میزان استفاده از اینترنت بر روی ۶۶۷ نوجوان ۱۳ تا ۱۸ ساله شامل ۲۴۹ پسر و ۴۱۸ دختر در اونتاریوی کانادا، روایی سازه به روش روایی همگرایی «ازمون اعتیاد به اینترنت» را با محاسبه میانگین واریانس استخراج شده AVE برابر با ۰/۹۴ و ثبات به روش بازآزمایی بعد از ۲ هفته روی نمونه مذکور را برابر با ۰/۸۵ بدست آوردند. در مطالعه ای دیگر Kaltiala و همکاران [۲۷] با مطالعه ۷۲۹۲ تن از نوجوانان پسر و دختر بین ۱۲ تا ۱۸ سال در کشور فنلاند، روایی سازه به روش روایی همگرایی «ازمون اعتیاد به اینترنت» با ابزار دیگری (اسم پرسشنامه ذکر نشده است) برابر با ۰/۶۲ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه های فوق برای نوجوانان دختر برابر با ۰/۵۶ و برای نوجوانان پسر برابر با ۰/۶۶ گزارش کردند.

در ایران، در پژوهشی که توسط علوی و همکاران [۲۸] بر روی ۲۳۳ تن از دانشجویان شهر اصفهان انجام شد. روایی سازه به روش روایی همگرایی «ازمون اعتیاد به اینترنت» با «پرسشنامه تشخیص اعتیاد به اینترنت یانگ» (Diagnostic Young Questionnaire) ۰/۶۲ گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه فوق ۰/۸۱ گزارش شد. در پژوهشی دیگر، رضایی و همکاران [۲۹] با مطالعه ای که بر روی ۲۱۴ تن از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام دادند، روایی سازه به روش روایی همگرایی «ازمون اعتیاد به اینترنت یانگ» از طریق همبستگی با «پرسشنامه تشخیص اعتیاد به اینترنت یانگ» (Young Questionnaire Diagnostic) را ۰/۸۵ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه ذکر شده برابر ۰/۹۳ گزارش کردند. «پرسشنامه صبحگاهی- شامگاهی» (Morningness-Eveningness Questionnaire) توسط Horne & Ostberg [۳۰] در سال ۱۹۷۶ تدوین شده و شامل ۱۹ عبارت است. این پرسشنامه فاقد زیرمؤلفه است و طیف پاسخ دهی آن بر اساس مقیاس لیکرت ۴ گزینه ای (به ندرت ۱، گاهی اوقات ۲، اغلب ۳، بیشتر اوقات ۴) می باشد. برای بدست آوردن نمره کلی پرسشنامه حاصل جمع نمره های داده شده توسط پاسخ دهنده به تک تک عبارت های پرسشنامه با هم

(interruption) ۸ عبارت از ۱ تا ۸، سرکوبی (repression) ۴ عبارت از ۹ تا ۱۲، فقدان همسویی (lack of alignment) ۵ عبارت از ۱۳ تا ۱۷، عدم کنترل تکانه (lack of impulse) ۴ عبارت از ۱۸ تا ۲۱، تجزیه (decomposition) ۴ عبارت از عبارت ۲۲ تا ۲۵، اجتناب (avoid) ۳ عبارت از عبارت ۲۶ تا ۲۸، ناموزونی (inconsistency) ۷ عبارت از عبارت ۲۹ تا ۳۵ و برونی سازی (externalization) ۳ عبارت از عبارت ۳۶ تا ۳۸ می باشد. هر عبارت بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) از ۱ تا ۵ درجه بندی می شود. حداقل و حداکثر نمره برای سبک مزاحمت (۱-۴۰)، سرکوبی (۱-۲۰)، فقدان همسویی (۱-۲۵)، عدم کنترل تکانه (۱-۲۰)، تجزیه (۱-۲۰)، اجتناب (۱-۱۵)، ناموزونی (۱-۳۵) و برونی سازی (۱-۱۵) است. نمره بالا در عبارات مربوط به هر سبک به معنای دارا بودن شخص از همان سبک است. نمره کل مفهوم خاصی ندارد و برای تفسیر به نمرات تفکیک شده هر سبک نیاز است.

در مطالعه ای که Baker و همکاران [۳۹] روایی سازه به روش روایی همگرایی «پرسشنامه پردازش هیجانی» با پرسشنامه دیگری (اسم آن ذکر نشده است) بر روی ۲۸۴ تن از طیف های مختلف از جمله دانشجویان، بیمارهای سرطانی در کشور انگلستان انجام و ۰/۷۰ گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه فوق ۰/۷۱ گزارش شد. Hardin & Leong [۴۰] مطالعه ای بر روی ۱۴۰ دانشجوی آسیایی و ۱۸۹ دانشجوی اروپایی در دانشگاه تگزاس آمریکا انجام دادند و به روایی تأیید شده «پرسشنامه پردازش هیجانی» در مطالعات قبلی اکتفاء کردند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ را ۰/۶۷ برای دانشجویان آسیایی و ۰/۹۴ برای دانشجویان اروپایی ذکر کردند.

در ایران، لطفی [۴۱] در پژوهشی که بر روی ۶۰ زن دارای فویبای اجتماعی و ۶۰ زن عادی در شهر گرگان انجام داد با اتکاء بر روایی تأیید شده در مطالعات قبلی «پرسشنامه پردازش هیجانی»، پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه های فوق برابر با ۰/۸۵ گزارش شد. در مطالعه بشرپور و همکاران [۴۲] نیز که بر روی ۱۵۰ تن سالمند در شهرستان درگز انجام شد به روایی تأیید شده «پرسشنامه پردازش هیجانی» در مطالعات قبلی اکتفا شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه ذکر شده فوق برابر با ۰/۷۹

پاسخ دهی در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از ۱ تا ۵ شامل خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد می باشد. حداقل و حداکثر نمره برای سبک ایمن ۱ تا ۴۰، برای سبک اجتنابی ۱ تا ۳۰، و برای سبک دوسوگرا ۱ تا ۳۵ است. هر چه در عبارات مربوط به هر سبک نمره بالاتری کسب شود به همان میزان شخص از آن سبک دلبستگی برخوردار است.

Hazan & Shaver [۳۵] با مطالعه ای که روی ۶۲۰ تن شامل ۲۰۵ مرد و ۴۱۵ زن در کشور آمریکا انجام دادند. روایی سازه به روش روایی همگرایی «پرسشنامه سبک های دلبستگی» را به روش محاسبه میانگین واریانس استخراج شده AVE را ۰/۸۱ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه فوق را ۰/۷۸ به دست آوردند. همچنین Feeney & Nooler [۳۶] با مطالعه سبک های دلبستگی بعنوان متغیری برای پیش بینی روابط رمانتیک بر روی ۳۷۴ تن شامل ۱۶۲ مرد و ۲۱۲ زن در کشور استرالیا، با پذیرفتن روایی سایر مطالعات قبلی، پایایی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ «پرسشنامه سبک های دلبستگی» در نمونه فوق را ۰/۷۰ ذکر کردند.

در ایران، البرزی و همکاران [۳۷] در مطالعه خود برای اندازه گیری روایی (نوع روایی ذکر نشده است) «پرسشنامه سبک های دلبستگی»، در ۲۰۴ دانشجوی کارشناسی دانشگاه شیراز همبستگی بین مولفه ها با کل مقیاس بررسی و برای سبک های دلبستگی ایمن ۰/۳۴ تا ۰/۶۲، سبک اجتنابی ۰/۴۱ تا ۰/۴۹، و سبک دو سو گرا ۰/۳۸ تا ۰/۶۱ گزارش شد. همچنین پایایی را به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه مذکور برای سبک های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب برابر با ۰/۷۴، ۰/۷۳ و ۰/۷۸ بدست آوردند. دیواندری [۳۸] با مطالعه ای که بر روی ۵۱۳ تن از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر انجام داد روایی همگرایی «پرسشنامه سبک های دلبستگی» با روش محاسبه میانگین واریانس استخراج شده را ۰/۷۰ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه فوق را ۰/۹۴ گزارش کرد.

«پرسشنامه پردازش هیجانی» (Emotion Processing Questionnaire) توسط Baker و همکاران [۳۹] در سال ۲۰۰۷ ساخته شده است که دارای ۳۸ عبارت است که برای اندازه گیری سبک های پردازش هیجانی استفاده می شود. این پرسشنامه دارای ۸ سبک مختلف شامل: مزاحمت

رنگین خوشخو و علی عیسی زادگان

ای دوستانه با دانش آموزان به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعاتشان محرمانه خواهد ماند. توزیع و جمع آوری پرسشنامه‌ها از اوایل آذرماه سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ آغاز گردید و با توجه به همکاری صمیمانه مدیران مدارس، تا اوایل دی ماه به طول انجامید. تحلیل داده‌ها بر اساس ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد و به منظور بررسی قدرت پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی از تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش گام به گام استفاده شد. تحلیل داده‌ها در پژوهش حاضر با استفاده از نرم افزار آماری اس پی اس نسخه ۲۱ صورت گرفت.

یافته‌ها

از بین جامعه آماری مورد پژوهش، نمونه پژوهش شامل ۳۷۵ تن از دختران دبیرستانی ۱۷ساله شهر ارومیه بود. میانگین، انحراف معیار و نمره کل متغیرهای مورد پژوهش در (جدول ۱) ذکر شده است.

جدول ۱: میانگین، انحراف معیار و نمره کل متغیرهای مورد پژوهش

پرسشنامه	متغیرها	میانگین	انحراف معیار
اعتیاد به اینترنت	اعتیاد به اینترنت	۴۲/۲۲	۱۷/۲۸
پردازش هیجانی	برونی سازی	۸/۱۹	۲/۲۳
پردازش هیجانی	ناموزونی	۲۱/۶	۵/۰۴
پردازش هیجانی	اجتناب	۷/۷۴	۲/۳۳
پردازش هیجانی	تجزیه	۱۴/۳۶	۳/۴۳
پردازش هیجانی	عدم کنترل تکانه	۱۱/۴۵	۳/۲۵
پردازش هیجانی	فقدان همسویی	۱۵/۲۴	۳/۰۸
پردازش هیجانی	سرکوبی	۱۲/۱۵	۳/۹
پردازش هیجانی	مزاحمت	۲۵/۹۳	۴/۹۹
سبکهای دلبستگی	سبک دوسوگرا	۱۹/۶۴	۴/۸۳
سبکهای دلبستگی	سبک اجتنابی	۱۶/۵۷	۴/۲۴
سبکهای دلبستگی	سبک ایمن	۲۲/۸	۵/۴۶
پرسشنامه صبحگاهی - شامگاهی	سنخ های شبانه روزی	۴۸/۶۶	۸/۳۵

است. ضرایب همبستگی معنادار در سطح ۰/۰۵ در این جدول با علامت * نشان داده شده است.

گزارش کردند. در پژوهش حاضر، به روایی تاییدشده ابزارها در پژوهش های قبلی اکتفا شد و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ با نمونه پژوهش ۳۷۵ تن برای «آزمون اعتیاد به اینترنت» ۰/۹۳، «پرسشنامه صبحگاهی - شامگاهی» ۰/۷۰، «پرسشنامه سبک های دلبستگی» ۰/۶۷ و برای «پرسشنامه پردازش هیجانی»، ۰/۷۳ بدست آمد. جمع آوری داده‌ها در پژوهش حاضر به این صورت انجام گرفت که ابتدا مجوز لازم جهت انجام پژوهش از دانشگاه ارومیه واحد نازلو و همچنین واحد آموزش دانشکده ادبیات و علوم انسانی گرفته شد. سپس با در دست داشتن این مجوز به نواحی ۱ و ۲ آموزش و پرورش مراجعه شده و از آنجا نیز مجوزی جهت انجام پژوهش اخذ گردید و به مدیران مدارس ارائه شد. پس از ارائه توضیحات لازم درخصوص دستورالعمل پرسشنامه‌ها، پرسشنامه‌ها بین دانش آموزان توزیع شد. ملاحظات اخلاقی این پژوهش به اینصورت بود که از طریق هماهنگی با مدیرمدرسه تلاش گردید که پرسشنامه‌ها در زمان مناسب و بدون اختلال در تدریس معلمان صورت گیرد و همچنین با ایجاد رابطه

معنادار بودن ضریب همبستگی پیرسون بین متغیر وابسته با تک تک متغیرهای مستقل در سطح معنادار ۰/۰۵ مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در (جدول ۲) ارائه شده

جدول ۲: ضریب همبستگی بین متغیرهای مورد پژوهش با اعتیاد به اینترنت

متغیرها	ضریب همبستگی با اعتیاد به اینترنت	متغیرهای اصلی (معنادار در سطح ۰/۰۵)
برونی سازی	۰/۰۲۷	
ناموزونی	-۰/۲۴۱	*
اجتناب	-۰/۰۲۲	
تجزیه	-۰/۳۲۹	*
عدم کنترل تکانه	-۰/۲۷۱	*
فقدان همسویی	۰/۰۱۶	
سرکوبی	-۰/۱۳۱	*
مزاحمت	-۰/۳۸۹	*
سبک دوسوگرا	۰/۲۷۹	*
سبک اجتنابی	۰/۲۹۲	*
سبک ایمن	۰/۲۷۷	*
سنخهای شبانه روزی	-۰/۴۳۷	*

ارتباط معنادار و معکوس و سبک نایمن اجتنابی با ضریب همبستگی ۰/۲۹۲ قوی ترین همبستگی معنادار و مستقیم را با اعتیاد به اینترنت داشته اند.

آماره شاخص دوربین- واتسون برابر با ۲/۰۳۲ بدست آمد که چون در فاصله ۱/۵ تا ۲/۵ قرار گرفته است لذا می توان گفت فرض استقلال خطاها که یکی از پیش فرض های مورد نیاز تحلیل رگرسیون خطی است مورد تأیید قرار می گیرد. برای بررسی امکان پیش بینی متغیر وابسته (اعتیاد به اینترنت) بر اساس متغیرهای پیش بین (سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی) در قالب یک تحلیل رگرسیون چندگانه خطی، در (جدول ۳) نتایج حاصل از تحلیل واریانس (ANOVA) بین متغیر وابسته و متغیرهای پیش بین ارائه شده است.

همانگونه که (جدول ۲) مشاهده می شود اعتیاد به اینترنت با اکثر سبک های پردازش هیجانی شامل ناموزونی (۰/۲۴۱)، تجزیه (۰/۳۲۹)، عدم کنترل تکانه (۰/۲۷۱)، مزاحمت در سطح ۰/۰۰۱ و با سرکوبی (۰/۱۳۱) در سطح ۰/۰۵ دارای همبستگی معنادار و معکوس بوده و با برونی سازی، اجتناب و فقدان همسویی همبستگی معناداری نداشته است. بین اعتیاد به اینترنت با سبک های دلبستگی نیز هر ۳ سبک ایمن (۰/۲۷۷)، نایمن دوسوگرا (۰/۲۷۹) و نایمن اجتنابی (۰/۲۹۲) همبستگی مستقیم و معناداری با اعتیاد به اینترنت در سطح ۰/۰۰۱ داشته اند. سنخ های شبانه روزی نیز دارای همبستگی معنادار و معکوسی در سطح ۰/۰۰۱ با اعتیاد به اینترنت بوده اند (۰/۴۳۷). در بین متغیرهایی که همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت داشته اند سنخ های شبانه روزی با ضریب همبستگی ۰/۴۳۷- قوی ترین

جدول ۳: جدول تحلیل واریانس (ANOVA) تحلیل رگرسیون چندگانه خطی پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس نمره سنخ های شبانه روزی و مؤلفه های سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی

مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	p-value
تحلیل رگرسیون	۵	۲۸۳۷/۴۹۴		
باقیمانده ها	۱۶۳	۱۳۷/۵	۲۰/۶۳۶	۰/۰۰۰
کل	۱۶۸	-		

که به الگوسازی رگرسیونی ارتباط بین اعتیاد به اینترنت بر اساس سنخ های شبانه روزی، سبک دلبستگی و پردازش هیجانی پرداخت.

برای تبیین نقش متغیرهای پیش بین (سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی، سبک های پردازش هیجانی)

بر اساس ستون آخر جدول تحلیل واریانس (جدول ۳) چنین نتیجه گیری می شود که چون سطح معنادار بودن آزمون کمتر از ۰/۰۰۱ می باشد لذا امکان پیش بینی متغیر وابسته بر اساس متغیرهای پیش بین در قالب تحلیل رگرسیون چندگانه خطی وجود دارد. بنابراین، این امکان وجود دارد

رنگین خوشخو و علی عیسی زادگان

جدول آن دسته از متغیرهای پیش بین که در سطح ۰/۰۱ دارای همبستگی معناداری با متغیر وابسته بوده اند همراه با ضرایب استاندارد شده بتا، که بیانگر سهم نسبی هر متغیر در پیش بینی متغیر وابسته است، نشان داده شده است.

جدول ۴: تحلیل رگرسیون برای پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی

مدل	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد		p-value
	ضریب بتا	خطای معیار	ضریب بتا	آماره آزمون t	
ثابت	-۵۹/۲۲۹	۱۰/۲۲۲		۵/۷۹۴	۰/۰۰۰
سنخ های شبانه روزی	-۰/۴۱۱	۰/۱۲۲	-۰/۲۱۶	-۳/۳۵۵	۰/۰۰۱
مزاحمت	-۰/۵۸۶	۰/۱۹۸	-۰/۱۹۱	-۲/۹۵۹	۰/۰۰۴
تجزیه	-۱/۰۸۹	۰/۲۹۲	-۰/۲۴۸	-۳/۷۳۱	۰/۰۰۰
ایمن	۰/۹۴۶	۰/۱۷۱	۰/۳۵۹	۵/۵۱۷	۰/۰۰۰
اجتنابی	۰/۷۶۹	۰/۲۲	۰/۲۲۷	۰/۲۲۷	۰/۰۰۱

اعتیاد به اینترنت انجام شد. نتایج این پژوهش نشان داد که بین سنخ های شبانه روزی با اعتیاد به اینترنت همبستگی معکوس و معناداری وجود دارد و بر اساس این نتایج اعتیاد به اینترنت در افراد صبحگاهی کمتر و در افراد عصرگاهی بیشتر بود. این نتیجه همسو با نتایج پژوهش Urban و همکاران [۱۱]، Horzum و همکاران [۱۲] و Horzum & Demirhan [۱۳] است. بر اساس شواهد به دست آمده این مسأله می تواند ناشی از آن باشد که انتقال دهنده ی سروتونین به شدت در کنترل چرخه ی شبانه روزی دخالت دارد. از سویی دیگر، انتقال دهنده های سروتونرژیک با صفت ثبات در شخصیت سروکار دارند، که به این دلیل ممکن است بتوان ثبات شخصیتی در افراد سنخ صبحی را توجیه نمود. همچنین صفت تنوع طلبی با انتقال دهنده های دوپامینرژیک همراه است، که شاید بتواند علت وجود صفت گشودگی به تجربه را در افراد سنخ عصری را توجیه کرد. مطابق با پژوهش ها، مسیرهای سروتونرژیک دوپامینرژیک در مغز افراد سنخ عصری فعال تر می باشد. همچنین می توان گفت که افراد عصرگاهی به دلیل اینکه اعمالشان بیشتر در ارتباط با احساس است تا منطق، امکان ابتلا به اعتیاد به اینترنت در آن ها بیشتر از افراد صبحی می باشد و بخش زیادی از این موضوع مربوط به ساعت داخلی فرد است که بر روی خلق و خوی فرد بسیار مؤثر است [۴۳]. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک های دلبستگی ایمن، دوسوگرا و اجتنابی با اعتیاد به اینترنت همبستگی معنادار و مثبتی وجود دارد. این یافته با بخشی

در تبیین واریانس متغیر وابسته (اعتیاد به اینترنت)، این متغیرها وارد تحلیل رگرسیون چندگانه خطی به روش گام به گام (step-wise) شدند. در (جدول ۴) نتایج تفصیلی حاصل از تحلیل رگرسیون به روش گام به گام ارائه شده است. در این

نتایج حاصل از (جدول ۴) نشان می دهد که از بین ۱۲ متغیر پیش بین که در تحلیل رگرسیون چندگانه خطی به روش گام به گام وارد شده اند تعداد ۵ متغیر شامل سنخ های شبانه روزی، سبک ایمن، سبک اجتنابی، سبک پردازش هیجانی مزاحمت و سبک پردازش هیجانی تجزیه همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت داشته اند. بر اساس ضرایب بتای استاندارد در این جدول دیده می شود که متغیرهای با ضریب بتای منفی (سنخ های شبانه روزی، سبک مزاحمت و سبک تجزیه) دارای همبستگی معکوس و متغیرهای با ضریب بتای مثبت (سبک ایمن و سبک اجتنابی) دارای همبستگی مستقیم با اعتیاد به اینترنت بوده اند. با توجه به اینکه ضریب بتای استاندارد برای سبک ایمن بیشتر مقدار بوده است (۰/۳۵۹) این متغیر نیرومندترین تاثیر را بر متغیر وابسته (اعتیاد به اینترنت) داشته است و متغیرهای سبک تجزیه، سبک اجتنابی، سنخ های شبانه روزی و سبک مزاحمت به ترتیب در رده های بعدی بر متغیر وابسته تأثیر داشتند. مقدار R2 تعدیل شده نیز ۳۶/۹ بدست آمد که نشان می دهد ۳۶/۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته (اعتیاد به اینترنت) توسط متغیرهای پیش بین (سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی) تبیین می شود.

بحث

پژوهش حاضر با هدف تعیین همبستگی بین سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی با

عصرگاهی داشته باشند، بیشتر در معرض اختلال اعتیاد به اینترنت قرار می گیرند. سبک های دلبستگی و برخی از انواع سبک های پردازش هیجانی نیز همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت داشتند. یافته ها همچنین نشان داد می توان متغیر اعتیاد به اینترنت را از روی ۳ متغیر دیگر این پژوهش، پیش بینی کرد. به درمانگران و مشاورانی که با دانش آموزان دختر مبتلا به اختلال اعتیاد به اینترنت سر و کار دارند، پیشنهاد می شود به سنخ های شبانه روزی، سبک های دلبستگی و پردازش هیجانی همراه با این اختلال ها توجه نمایند، زیرا آگاهی داشتن بر این متغیرها می تواند در زمینه ارائه خدمات بهتر و مناسب تر به این افراد کمک کننده باشد. پژوهش حاضر در بین دانش آموزان دختر پایه یازدهم دوره دوم متوسطه شهر ارومیه انجام گردید. لذا تعمیم پذیری آن برای دانش آموزان دختر این پایه تحصیلی در سایر مناطق و همچنین برای دانش آموزان پسر با محدودیت همراه است.

سیاسگزار

مقاله حاضر برگرفته از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته روانشناسی عمومی رنگین خوشخو به راهنمایی آقای دکتر علی عیسی زادگان در دانشگاه ارومیه به شماره ثبت ۱۹۸/۴/د/۴ و در تاریخ ۹۷/۲/۱۶ می باشد و در سایت irandoc.ac.ir با کد رهگیری ۲۴۷۴۸۸۰ به ثبت رسیده است. از مدرسین محترم و همچنین از افراد شرکت کننده در این پژوهش قدردانی و تشکر می شود.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله حاضر هیچ گونه تضاد منافی گزارش نکردند.

References

1. Mokhtari J, Zohari S, Yaghmaei F, Ebadi A, Yoldakhshan M. [Study of factors relation to internet use with usage of internet by teachers according to Theory of Reasoned Action]. *Nursing Research*. 2010; 5(19): 25-34. <http://ijnr.ir/article-1-778-fa.html>
2. Saeidi M, Jafari H, Yaghmaei F, Ranjbaran M, Godarzvand L, Hariri Gh, Imanzad M. [Knowledge, skills, access and usage status of computers, internet and databases in nursing students and some of the related factors].

از نتایج پژوهش مغنی زاده و وفایی نجار [۱۹] در خصوص سبک های ایمن و اجتنابی همسو است اما در خصوص سبک دوسوگرا با پژوهش فوق که همبستگی معنادار و منفی با اعتیاد به اینترنت بدست آمده است ناهمسو است. این یافته همچنین با بخشی از نتایج پژوهش محمدی و خانزاده [۲۱] در خصوص سبک های اجتنابی و دوسوگرا همسو است اما در خصوص سبک ایمن با پژوهش فوق که همبستگی معنادار و منفی با اعتیاد به اینترنت داشته است ناهمسو است. از دلایل این ناهمسوئی می توان به تفاوت جامعه آماری در مطالعات فوق اشاره کرد و به نظر می رسد با توجه به نتایج ناهمسو موجود، نیاز به انجام مطالعات بیشتری در این خصوص حس می شود. در تبیین یافته های مطالعه حاضر بر طبق نظریه دلبستگی، می توان چنین توضیح داد که اشخاص با سبک دلبستگی ناایمن در روابط بین فردی احساس ترس، بی اعتمادی و عدم امنیت دارند و خرسندی کمی در روابط اجتماعی دارند. در نتیجه، برای این اشخاص اینترنت می تواند ابزاری برای گریز از زندگی واقعی باشد [۳۲].

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سبک های مزاحمت، ناموزونی، عدم کنترل تکانه، تجزیه و سرکوبی با اعتیاد به اینترنت، همبستگی معکوس و معناداری دارند. این یافته همسو با پژوهش بابایی و همکاران [۲۳] است. در تبیین وجود همبستگی معکوس بین برخی از سبک های پردازش هیجانی با اعتیاد به اینترنت می توان گفت نوجوانان با هیجان خواهی بالا از طریق روش های غیرمنطقی همچون وابستگی به تلفن همراه و اینترنت، سعی در افزایش انگیزتگی می نمایند [۲۳].

نتیجه گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که هرچه افراد سنخ شخصیتی

- Advances in Nursing & Midwifery. 2013; 23(83): 51-58. <https://www.magiran.com/paper/1316389>
3. Bidi F, Karshky H. [Internet Addiction from a Psychological Perspective]. Tehran: Avaye Noor Publications; 2013. <http://avayenoor.com/>
 4. Goldberg I. Internet addiction disorder-diagnostic criteria. Internet Addiction Support Group. IASG. 1996 <http://aeps.ulpgc.es/JR/Documentos/ciberadictos.doc>
 5. Ghassemzadeh MA, Shahraray M. [Prevalence of internet addiction in girls and a comparison of addicted and non-addicted girls in loneliness,

- self-esteem and social skills]. *Journal of Contemporary Psychotherapy*. 2007; 2(1): 32-40. http://bjcp.ir/browse.php?a_code=A-10-1872-1&slc_lang=fa&sid=1
6. Moosavi SV. [Prevalence of internet addiction and the status of the use of virtual social networks in Iranian teenagers and youths in 2018]. *Journal of Military Medicine*. 2020; 22(3): 281-288. <http://militarymedj.ir/article-1-2323-fa.html>
 7. Adan A, Fabbri M, Natale V, Part G. Sleep Beliefs Scale circadian typology. *Journal of Sleep Research*. 2006; 15(2): 125-132. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2869.2006.00509.x>
 8. Randler C. Morningness-eveningness, sleep-wake variables and big-five personality factors. *Journal of Personality and Individual Differences*. 2008; 45(1): 191-196. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.03.007>
 9. Issazadegan A, Sheikhi S, Ahmadian L. Individual differences in cognitive abilities and emotional styles according to morning and afternoon personality tendencies. *Journal of Neuropsychology*. 2015; 1(2): 32-50. http://clpsy.journals.pnu.ac.ir/article_2434.html
 10. Koochi K. [Youth and new media: A study of students' addiction to computer games and related factors]. *Scientific Quarterly of Culture Studies Communication Journal*. 2014; 15(26): 137-164. <https://civilica.com/doc/602507/>
 11. Urban R, Magyarodi T, Rigo A. Morningness-eveningness, Chrono types and health impairing behaviors in adolescents. *Journal of Chronobiology International*. 2011; 28(3): 238-47. <https://doi.org/10.3109/07420528.2010.549599>
 12. Horzum M, Ayas T, Randler, CH, Volmer C. Computer Game Addiction in Adolescents and its Relationship to Chorotype and Personality. *Sage Open*. 2014; 4(1): 1-9. <https://doi.org/10.1177/2158244013518054>
 13. Horzum M, Demirhan E. The role of chronotype on Facebook usage aims and attitudes towards Facebook and its features. *Journal of Computers in Human Behavior*. 2017; 73(1): 125-131. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.03.038>
 14. Quijada Y, Kwapil TR, Tizon G, Sheinbaum T, Barrantes-vidal N. Impact of attachment style on the 1-years outcome of persons with an at-risk mental state for psychosis. *Journal of Psychiatric Research*. 2015; 228(3): 56-849. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2015.05.013>
 15. Williams SK, Kelly FD. Relationship among involvement, attachment and behavioral problems in adolescence. *Journal of Early Adolescence*. 2005; 20(3): 96-168. <https://doi.org/10.1177/0272431604274178>
 16. Baumel A, Berant E. The role of attachment styles in malicious envy. *Journal of Research in Personality*. 2015; 55: 1-9. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2014.11.001>
 17. Moghnizadeh Z, Hooshmand E, Talebian Sharif J. [Determining the contribution of attachment styles in predicting students' happiness]. *International Conference of Science and Engineering*. 2015; Dubai. UAE. <https://civilica.com/doc/424460/>
 18. Blackwell D, Leaman C, Trampusch R, Osborne C, Liss M. Extraversion, neuroticism, attachment style and fear of missing out as predictors of social media use and addiction. *Journal of Personality and Individual Differences*. 2017; 116(1): 69-72. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.04.039>
 19. Moghanizadeh Z, Vafaei Najjar A. [The relation between attachment styles and Internet Addiction among college students]. *Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2016; 18(4): 220-226. https://jfmh.mums.ac.ir/article_7165.html
 20. Hajimohammadian F, AmiriMajd M. [On the relationship between attachment styles with internet addiction in high school girls]. 4th Scientific Conference on Education and Psychology. 2016; Tehran. Iran. <https://civilica.com/doc/565464/>
 21. Mohammadi H, Khanzadeh A. [Relationship between attachment styles with internet addiction]. 6th National Congress on Family Pathology. 2014; Tehran. Iran. <http://familycongress.sbu.ac.ir/>
 22. Abbasi M. [Comparison of coping styles and emotional processing of gifted and normal high school students]. *Journal of School Psychology*. 2016; 5(3): 132-147. http://jssp.uma.ac.ir/article_467.html
 23. Babae A, Azizi S, Golchoobi R. [Investigating attachment and excitement styles as predictors of cell phone dependence among adolescents]. *Quarterly Journal of Educational Psychology Studies*. 2014; 11(20): 53-76. https://jeps.usb.ac.ir/article_2149.html?lang=fa
 24. Krejcie R, Morgan D. Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 1970; 30(5): 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
 25. Young, KS. Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyber Psychology & Behavior*. 1998; 1(3): 237-244. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>

26. James DA, Parker RN, Taylor JM, Eastabrook SL, Schell LM. Problem gambling in adolescence: relationships with internet, misuse, gaming abuse and emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*. 2008; 45(2) 174-80. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.03.018>
27. Kaltiala-Heino R, Lintonen T, Rimpelä A. Internet addiction? Potentially problematic use of the internet in a population of 12-18 year-old adolescents. *Addiction Research & Theory*. 2004; 12(1): 89-96. <https://doi.org/10.1080/1606635031000098796>
28. Alavi S, Eslami M, Marae M, Najafi M, Jannati F, Rezapoor H. [Psychometric properties of Young Internet Addiction Test]. *Journal of Behavioral Sciences*. 2010; 4(3): 183-189. <https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?ID=116489>
29. Ramezani M, Salehi M, Namiranian N. [Validity and reliability of the Chen Internet Addiction Scale]. *Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2012; 14(3): 236-245. <https://core.ac.uk/display/33099348>
30. Horne JA, Ostberg O. Self-assessment questionnaire to determine Morningness-Eveningness in human circadian rhythms. *Journal of Chronobiology International*. 1976; 74(2): 97-110. <https://psycnet.apa.org/record/2015-49334-001>
31. Chelminski I, Petros TV, Plaud J, Ferraro FR. Psychometric properties of the reduced Horne and Ostberg Questionnaire. *Personality and Individual Differences*. 2000; 29(3): 469-478. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(99\)00208-1](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(99)00208-1)
32. Anderson MJ, Petros TV, Beckwith BE, Mitchell WW, Fritz S. Individual differences in the effect of time of day on long term memory access. *The American Journal of Psychology*. 1991; 104(2): 241-255. <https://doi.org/10.2307/1423157>
33. Rahafar A, Sadeghi M, Sadeghpour A, Mirzaie Sh. [The study of physiological properties of Persian version of Morningness-Eveningness Questionnaire (MEQ)]. *Clinical Psychology & Personality*. 2013; 20(8): 109-122. http://cpap.shahed.ac.ir/article_2683.html
34. Ziaie M, Amiri Sh, Mavlavi H. [Relationship between circadian types and response time of students in the morning and evening]. *Advances in Cognitive Science*. 2007; 9(2): 47-53. <http://icssjournal.ir/article-1-365-fa.html>
35. Hazan C, Shaver P R. Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1987; 52(3): 511- 524. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511>
36. Feeney JA, Noller P. Attachment style as a predictor of adult romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1990; 58 (2): 281-291. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.2.281>
37. Alborzi M, Khoshbakht F, Golzar H, Sabri M. [The relationship between attachment styles and resiliency: The mediating role of emotional intelligence]. *Developmental Psychology: Iranian Psychologists*. 2015; 11(44): 425-436. <https://civilica.com/doc/877453/>
38. Divandari H. [The short form of Young Schema Questionnaire, investigation of psychometric properties and factor structure among students of Islamic Azad University, Kashmar Branch in 2006-2007]. *Journal of Education Research*. 2009; 5(20): 103-33. http://edu.bojnourdiau.ac.ir/article_518167.html
39. Baker R, Thomas S, Thomas PW, Owens M. Development of an emotional processing scale. *Journal of Psychosomatic Research*. 2007; 62(2): 167-178. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2006.09.005>
40. Hardin EE, Leong FT. Optimism and pessimism as mediators of the relations between self-discrepancies and distress among Asian and European. *American Journal of Counseling Psychology*. 2005; 52(1): 25-35. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.52.1.25>
41. Lotfi S. [The role of social judgment and emotional processing in the antecedents of the response of women with social phobia]. M.Sc. in Public Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, 2010.
42. Basharpour S, Rahimi S, Sedaghat M. [The role of psychological flexibility and emotional processing styles in predicting death anxiety in the elderly]. *Journal of Aging Psychology*. 2019; 5(2): 131-141. https://jap.razi.ac.ir/article_1177.html
43. Dargahi H, Razavi S M. [Internet addiction and its effective factor in the region 2 of west of Tehran]. *Monitoring Seasonal Journal*. 2007; 6(3): 265-272. <https://payeshjournal.ir/article-1-705-fa.html>